

ประเภทภูมิปัญญาด้าน การปกครอง

ชื่อภูมิปัญญา เจ้าหลักเมืองเวียงสา

บทนำ/ ความเป็นมาของภูมิปัญญา

เจ้าหลักเมืองเวียงสา เป็นศาลที่สถิตประดิษฐานเสื้อเมืองของเวียงสา โดยตั้งอยู่ที่ดินสาธารณะ ประโยชน์บ้านบุญยืน ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของที่ว่าการอำเภอเก่าไปประมาณ 400 เมตร จากหลักฐาน ไม่มีการบันทึก หรือจดหมายเหตุไว้ มีแต่การเล่าสืบต่อกันมาว่า เวียงสาได้สร้างบ้าน แปงเมืองได้กั้นกุ่มรุ่ง เรือง แล้วจึงได้มีสิ่งที่เคารพสักการะก็คือ เจ้าหลักเมืองเวียงสามาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยมีการเล่าสืบต่อมาว่า พระเสื้อเมือง พระทรงเมืององค์เทพไท ที่ปกปักรักษาเวียงสา นี้ มีด้วยกัน 2 องค์พี่น้อง โดยมีบริวารชื่อว่า ยี่ และ สาม เป็นบริวารรับใช้ด้วยความเชื่อ และศรัทธาของผู้คน เชื่อว่าบุญญาบารมี อภินิหาร สามารถปกปักรักษาบ้านเมือง เหมืองฝาย วัควาอาราม ตลอดจนผู้คนให้อยู่ดี มีสุข แม้แต่การยกทัพของเหล่าทหารหาญต่างก็ มีความเชื่อว่า ถ้าหากเคลื่อนกองกำลังออกจากตัวจังหวัดมาแล้ว ก็จะต้องมานอนพักค้างรอบ ๆ ศาลเจ้าพระหลักเมืองเวียงสา 1 คืน เพื่อทำการสักการะบูชา แล้วก็ยกทัพต่อไปก็จะกลับปลอดภัย สวัสดิ มีโชค มีชัย ถ้าหากไม่ปฏิบัติก็จะตาย 3 – 5 ศพ ถึงกระนั้น และนอกจากนั้นเจ้าพ่อหลักเมืองเวียงสา ยังเป็นที่เคารพนับถือ พึงพาทางจิตใจของผู้คนพื้นบ้านพื้นเมืองในด้านอำนาจอวยพร และสัจจะอธิษฐาน เลี้ยงทวย นับว่าได้ผลดี อย่างน่าเหลือเชื่อและยึดถือปฏิบัติเป็นประจำ ในการบูชา สังเวศ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ของเมือง โดยได้ถือเอา วันล่องของทุกปีเป็นวันประกอบพิธี ซึ่งมีทั้ง โขชนะขาว หวาน เช่น หมู และไก่ พวงมาลัย ดอกไม้ รูปเทียน และเครื่องสักการะ ฯลฯ โดยการเรียโรปปัจจัยคนละเล็กคนละน้อย 5 บาท 10 บาท ตามกำลังศรัทธาของผู้คนใน ละแวกหมู่บ้านใกล้เคียง และประกอบกับบ้านบุญยืนเป็นที่ตั้งของตลาดร้านค้า แหล่งชุมชน มีผู้คนจากต่างถิ่น ทั้งชาวไทยลื้อ ชาตจีน ได้เข้ามาตั้งรกรากทำมาหากินก็ได้พร้อมใจยึดถือเจ้าพ่อหลักเมืองเวียงสา เป็นศาลเจ้า เพื่อประกอบพิธีไหว้เจ้าพร้อมจัดงานไหว้ในช่วงเทศกาลตรุษจีน เป็นประจำทุกปี จึงนับได้ว่า ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ผู้คนเคารพนับถือยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มาอย่างช้านานนับเป็นภูมิปัญญาปัญญาในด้าน ความเชื่อ ของบ้านของเมือง ในการพึงพาเทพดาฟ้าดิน เทพอารักษ์ตนรักษาบ้าน รักษาเมือง

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น อายุ 39 ปี

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110

☎ 054 – 781105